

CATALOGUL SISTEMATIC AL COLECȚIEI DE SCHELETE PARȚIALE DE MAMIFERE A CENTRULUI MUZEAL ECOTURISTIC „DELTA DUNĂRII”

Mariana CUZIC, Maria GERU, Nicolae POȘTARU*

Key words: mammals, partial skeletons collection, check list.

Introducere

Situarea țării noastre la interferența celor trei mari influențe climatice - moderată, dinspre Oceanul Atlantic, excesiv continentală, dinspre stepile cazace și blândă, de la Marea Mediterană – cât și existența arcului carpatic, care funcționează ca un uriaș dispecer al maselor de aer, grefate împreună pe relieful în trepte, au determinat în timp existența unor multitudini de microclimate, cu asociații vegetale și animale dintre cele mai diferite. În aceste condiții și odată cu dezvoltarea activității antropice a evoluat și fauna sălbatică de la noi, de o mare diversitate, inclusiv în privința speciilor de interes vânătorească (Șelaru, 2000).

Muzeele colecționează și expun obiecte de patrimoniu material și imaterial care vorbesc despre lume, constituie mărturii ale civilizației omenesti, în ultimă instanță se referă la noi și la ceilalți. Ele sunt o reflecție asupra lumii, o imagine a acesteia oglindită într-o serie de obiecte dispuse într-o anumită ordine și cu o anumită logică, pentru a surprinde un fenomen al societății, într-un mod cât mai veridic, imaginativ sau cuprinzător, în funcție de intenția muzeografului. Bogăția obiectelor originale din muzee garantează diversitatea potențialelor experiențe ale vizitatorului care poate afla în timpul unei vizite cât ar afla citind tomuri de cărți. Muzeul a fost, este și va rămâne, o instituție culturală cu finalitate complexă, în care diversele obiective de ordin științific, cultural-uman, de divertisment se vor îmbina armonios cu cel economic, de eficiență și profitabilitate. În contextul economiei de piață și muzeul va trebui să adopte imperativul de a obține cele mai bune rezultate cu investiții minime. În competiția acerbă de a câștiga vizitatorii, muzeul nu se mai poate limita la exercitarea funcțiilor clasice, trebuie să se adapteze cerințelor și nevoilor publicului și să facă față concurenței. (Florescu, 1998, Moldoveanu, 2003).

Era firesc ca Muzeul de Științele Naturii ”Delta Dunării” (din 2009, Centrul Muzeal Ecoturistic „Delta Dunării”) să alcătuiască și să dețină o colecție de mamifere caracteristice regiunii dobrogene și, mai ales, Deltei Dunării. Primele piese din colecția mamalogică datează din anul 1950. În prezent colecția cuprinde: mamifere naturalizate, balguri și colecția de osteologie (cranii, sternuri de păsări și piese întregi).

Colecția de osteologie – schelete parțiale (cranii) de mamifere, subiectul prezentei lucrări – cuprinde specii comune (cea mai mare parte a colecției) și specii foarte rare (monumente ale naturii), având astfel o valoare științifică și muzeologică deosebită.

Existența acestei colecții a fost posibilă datorită aportului și profesionalismului specialiștilor care au lucrat în acest muzeu (J. B. Kiss, M. Popescu, A. Mihăileanu, M. Marinov, V. Drăgan), cât și a colaboratorilor externi. De asemenea, o contribuție deosebită au avut-o taxidermiștii, care au preparat aceste piese, și nu în ultimul rând, conservatorii, a căror activitate constă în gestionarea colecției și păstrarea ei în bune condiții.

În anul 1992 s-a achiziționat o colecție de micromamifere, alcătuită dintr-un număr de 100 de cranii de mamifere (A. Fedorcenko). Odată cu această achiziție, s-a luat și decizia formării unei noi colecții, respectiv colecția de osteologie, care să cuprindă cranii, sternuri și schelete întregi.

În prezent această colecție de cranii de mamifere cuprinde un număr de 277 de piese. Cea mai veche piesă existentă în colecție, datează din 12 ianuarie 1964, aceasta fiind un craniu de *Sus scrofa* (mistreț). Piesa a fost donată muzeului de către I.N.R.F.F. Brăila și restaurată în laboratorul de taxidermie al I. C. E. M. Tulcea, având o stare de conservare bună.

* Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Str. 14 Noiembrie nr. 1 bis, 820009, Tulcea, Tel 0249513231, 0240515866, E-mail: marianacuzic@yahoo.com

Material și metodă

Identificarea în teren a mamiferelor se face cu ochiul liber sau cu binoclul, atât pe sol, în plin câmp (șoareci, popândăi, hârciogi, iepuri), pe lângă liziera pădurilor sau în preajma locuințelor de la sate (vulpi, nevăstuici, dihori, cât și în vizuini săpate în pământ (se identifică după mușuroaiele construite la suprafața pământului).

După colectarea materialului biologic în teren (cu ajutorul capcanelor cu arc, curse/capcane, prin împușcare) urmează transportul în laborator. În unele cazuri se poate face jupuirea sau detașarea unor părți din materialul biologic chiar în teren. În celelalte cazuri este necesară doar acordarea unei atenții sporite, în scopul protejării materialului biologic pe timpul transportului, mai ales când timpul este geros și pericolul degradării este mai mare. Se adaugă o etichetă pe care se scrie data când s-a efectuat colectarea, locul, specia.

În laborator, animalele capturate vii (micromamiferele) sunt anesteziate și omorâte, închizându-le în vase etanșe, în care se introduc tampoane de vată îmbibate cu eter sau cloroform, după care se țin la rece câteva ore și ulterior se începe disecția.

Craniile de mamifere, indiferent de specie, trebuie mai întâi pregătite pentru fierbere. Pregătirea constă în jupuirea acestora de piele, scoaterea limbii și a ochilor, extragerea creierului și a eventualelor pungi de grăsime și o decarnare parțială, îndeosebi a fragmentului posterior, prin aceste operațiuni urmărindu-se o fierbere mai rapidă și eliminarea parțială, încă dinainte de fierbere, a depozitelor de grăsime care pot păta ulterior oasele.

Craniul curățat și decarnat se introduce pentru câteva ore în apă rece, în scopul eliminării sângelui (la bovine și cervide, craniile se introduc în apă până la baza prăjinilor, iar cele fără coarne se acoperă cu apă). Fără această operațiune, osul se poate înnegri ușor, în porțiunile cu plăgi îmbibate cu sânge.

Cel mai frecvent, craniile se pregătesc întregi. Sunt însă și cazuri, pentru bovine și cervide, când se admit tăieturi, sub nivelul osului frontal sau sub nivelul oaselor nazale, în funcție de modelul secțiunii ales de realizatorul operațiunii. În astfel de situații este indicată, din motive de comoditate, secționarea oaselor capului de la început, cu un ferăstrău cu dantură mărunță, bine ascuțit, care să nu producă așchiera osului.

Prepararea craniilor se mai poate face și prin alte procedee, cum ar fi: putrezirea în aer sau în apă, curățarea cu ajutorul furnicilor, macerarea în urină. Ultimul procedeu amintit este folosit foarte rar, deoarece poate afecta calitatea craniului. (Șelaru, 2000)

La *fierbere*, ca și la desângerare, craniile cu coarne se introduc în apă până la baza rozetelor sau a tecilor, după caz, celelalte fiind complet acoperite de apă. Menținerea craniilor cu coarne până la adâncimea indicată se asigură, în general, prin suspendare.

Durata fierberii, întotdeauna la foc mic, depinde de vârsta vânatului și de specie. De regulă, este de aproximativ 30 de minute la căpriorul tânăr și la prădătoarele mici, de o oră la căpriorul bătrân și la prădătoarele medii și de până la 90 de minute la cerb și urs. Durata de fierbere este doar orientativă, motiv pentru care momentul optim se stabilește, de la caz la caz, prin încercări. Se consideră că fierberea este încheiată atunci când mușchii s-au înmuiat și carnea se desprinde relativ ușor de pe oase. La o fierbere incompletă, mușchii sunt tari și nu se detașează din adânciturile craniului. Din contră, la o fierbere exagerată, mușchii cad singuri, dar și oasele se pot desface.

Curățirea craniului se realizează mai întâi cu mâna, apoi cu lingurița, cârligul și pensa, fără a degrada, în vreun fel, oasele craniului. Se mai pot utiliza un cuțit mediu ascuțit și o perie de paie aspră. În final, după curățirea zgârciului nazal și a oaselor sită din interior, craniul se spală cu apă caldă și săpun, apoi se expune la soare pentru a se usca.

Dacă este pătat de grăsime se poate reintroduce, pentru circa 5 minute, în apă clocotită, în scopul degresării.

Sunt frecvente situațiile în care animalul este găsit mort prea târziu și cazurile în care craniul ajunge să fie gras, îngălbenit sau maro. Pentru remedierea acestuia, trebuie obligatoriu degresat.

Degresarea se face prin mai multe procedee. Cel mai simplu constă în punerea la fiert din nou a craniului (5-10 minute), într-o soluție compusă din 10 litri apă și o lingură de alcool tehnic

sau detergent, după care urmează uscarea și degresarea ulterioară cu soluție de perhidrol 30%. În final, se execută operația de șlefuire, albire sau patinare, după caz și preferință.

Ulterior uscării, oasele craniului se pot freca ușor cu un glaspapir fin pentru înlăturarea asperităților. În același scop se poate utiliza o pastă specială, care se întinde cu pensula pe oase, urmată de o șlefuire manuală sau mecanică.

După curățare, degresare, albire sau patinare și eventuală șlefuire, craniul se poate lustrui. Nu este însă obligatoriu. Lustruirea prezintă doar avantajul că, dispărând micile asperități și fiind obturate orificiile din os, întreținerea devine mai ușoară, iar aspectul acestuia este mai plăcut.

Operația începe printr-o șlefuire ușoară, cu un șmirghel foarte fin și este urmată de aplicarea unui strat de cretă, dizolvată în spirt tehnic, având consistența smântânii, cu care, după uscare, se continuă lustruirea. Craniul se poate lustrui cu o pastă specială până ia aspect de porțelan alb sau se poate patina, ținându-se, timp de 3-6 zile, într-o soluție de hipermanganat de potasiu 1% (sau cloramidă 10%, timp de 6-7 zile). Osul astfel pregătit se freacă, în final, cu talc sau cu un lac foarte fin, incolor, care astupă porii.

Când nu sunt complet putrezite, carnea, pielea și ligamentele de pe craniile vechi rămân uscate și puternic aderente la os. Chiar dacă în această stare mirosul cadaveric nu este foarte puternic, prepararea este greoaie și neplăcută, deoarece în timpul fierberii și ulterior, mirosurile pestilențiale devin foarte puternice.

Operațiunea începe prin înmuierea acestor crani vechi în apă caldă, care se impune a fi schimbată zilnic sau de două ori pe zi, timp de 5-6 zile. Mirosul cadaveric insuportabil ne obligă să facem prepararea în aer liber.

Albirea se realizează, la rândul ei, în mod repetat, fără a se putea obține însă culoarea de alb imaculat a craniului proaspăt. Cea mai indicată metodă, în acest caz, este cea care utilizează soluția de albire rapidă, eventual repetată prin utilizarea soluției ce conține oxid alb de zinc, aplicată timp de două zile consecutiv.

Se cunosc și alte procedee, mai vechi, de albire a craniilor putrezite:

- scufundarea într-o soluție de perhidrol 5%, timp de 5-6 ore;
- scufundarea într-o soluție de clorură de calciu (două pachete la 10 litri apă) timp de 10-15 ore;
- scufundarea într-o soluție compusă din 5 g peroxid de sodiu și 7 g magneziu la un litru de apă, timp de 2-3 ore (întâi se adaugă în apă magneziu, apoi se adaugă, puțin câte puțin, peroxidul de sodiu).

Aceste ultime trei soluții de înălbire a craniilor vechi nu sunt practic mai eficiente decât soluțiile de albire a craniilor proaspete. Totuși, în cazuri speciale, ele se pot folosi suplimentar, pentru a se obține rezultate superioare ca urmare a aplicării lor succesive (Șelaru, 2000).

După preparare, craniile se pot monta pe postamente de scândură, cu ajutorul unei sârme. Montarea nu trebuie să fie definitivă, ci făcută în așa fel încât craniul să se poată lua din locul unde este fixat, iar gura animalului trebuie să se poată deschide și închide, pentru observarea oaselor. Dacă i-au căzut dinții și i s-au desprins măselele în timpul curățirii, sunt introduși din nou la locurile lor, având grijă să nu facem nici cea mai mică schimbare (se pot lipi cu clei de tâmplărie).

Materialul biologic, după ce a fost preparat în laboratorul de taxidermie, trece prin *operațiunea de evaluare*. Pentru anumite specii de mamifere cum sunt: ursul (*Ursus arctos* L.), lupul (*Canis lupus* L.), râsul (*Lynx lynx* L.), pisica sălbatică (*Felis silvestris* S.), vulpea (*Vulpes vulpes* L.), viezurele (*Meles meles* L.), câinele enot (*Nyctereutes procyonoides* G.) și șacalul (*Canis aureus* L.), considerate specii cu valoare cinegetică, evaluarea și omologarea în expoziții de vânătoare este necesară, mai ales că trofeele obținute sunt considerate trofee convenționale (obiecte de valoare, purtătoare de informații complexe pentru specialiști și obiecte de admirație pentru alte categorii de oameni).

Evaluarea craniilor se face prin însumarea lungimii și lățimii lor, măsurate în centimetri, cu precizia de un milimetru. Această evaluare presupune folosirea unor fișe de evaluare, în care se trec, în funcție de specie, elementele de identificare a collectorului, terenul în care a fost colectat mamiferul, elementele de identificare a craniului.

Rezultate

În vederea introducerii pieselor preparate în colecție se parcurg mai multe etape:

- înscrierea în registrul de evidență al pieselor de patrimoniu. Acest registru furnizează informații științifice despre piese și locul acestora în spațiul de depozitare și conține următoarele rubrici: numărul de inventar al piesei, denumirea ei, încadrarea sistematică, datarea, starea de conservare, numerele clișeeleor, proveniența, locul de depozitare, preț de achiziție și valoarea nominală;
- etichetarea fiecărei piese, prin înscrierea următoarelor date: denumirea științifică, data și locul colectării, numele celui care a colectat, preparat și determinat, exemplarul și numărul de inventar;
- întocmirea fișei de conservare;
- înregistrarea în contabilitate – întocmirea listei de inventariere;
- aranjarea pieselor în colecție.

Colecțiile se pot degrada în timp, din cauza acțiunii unor factori de mediu abiotici (lumina naturală, umiditate, temperatură) sau biotici (insecte, larve de insecte, mușcagiiuri, microorganismele). De aceea, colecțiile trebuie ținute în spații corespunzătoare, verificate periodic și făcute intervenții, în scopul conservării lor îndelungate, ori de câte ori este necesar. Spațiile de depozitare trebuie să fie umbrite, aerate, cu temperatură și umiditate constante (optime sunt valorile de 18-20°C și 45%).

Piese se pot înnegri în timp sau se pot îngălbeni din diverse motive. De aceea, ele trebuie curățate periodic de praf, iar coarnele șterse cu tampoane de vată sau din material textil, îmbibate discret cu uleiuri care nu rânchezesc, în scopul redării proșpețimii acestora. Craniile se pot spăla periodic cu apă caldă, în care la nevoie se dizolvă puțin săpun, caz în care limpezirea trebuie să se facă repetat, până avem garanția înlăturării ultimelor urme ale acestuia. Uscarea este indicat să se facă la soare. În cazul îngălbenirii pieselor, în general din cauza grăsimilor absorbite cu ocazia preparării, se impune refierberea lor pentru scurt timp și degresarea lor în soluție de perhidrol, repetându-se procedeele descrise la prepararea craniilor.

Piese din colecție pot fi atacate și de o serie de dăunători și de larvele acestora. Dintre insectele a căror atac este mai des întâlnit în muzee, asupra pieselor de natură organică, amintim gândacul de piele (*Dermestes lardarius*), gândacul muzeelor (*Anthrenus muzeorum*). Anotimpul cel mai favorabil dezvoltării insectelor este primăvara. Pentru combaterea acestor dăunători se folosesc naftalina și camforul, care se pun direct în cutiile cu piese, și substanțe insecticide (K600), care se pulverizează în spațiile de depozitare.

La baza alcătuirii catalogului colecției de osteologie – schelete parțiale (cranii) de mamifere a stat fișa analitică de evidență a fiecărui exemplar. Din această fișă au fost extrase următoarele date:

- *categoriile taxonomice* superioare speciei (ordin, subordin, familie);
- *numele științific* al speciei sau subspeciei și autorul;
- *denumirea populară* a speciei sau subspeciei;
- *anul, locul recoltării și numărul de inventar*, scrise în registrul inventar;
- *sexul* indicat cu semnele : ♂♂ (mascul), ♀♀ (femel), *(necunoscut);
- *numele collectorului*.

La speciile reprezentate în colecție prin mai multe exemplare au fost indicate în dreptul speciei respective, pentru fiecare exemplar în parte, anul colectării, locul și numărul de inventar, sexul și collectorul în ordinea dată în registrul inventar.

E x e m p l u :

Clasa MAMMALIA / Ord. INSECTIVORA

Fam. ERINACEIDAE

- *Erinaceus concolor*, mart., 1838 – Ariciul
- 1997; Tulcea; 202; N; *; Cr; B

(*Erinaceus concolor* – denumirea științifică, mart., 1838 – autorul și anul, Arici – denumirea populară, 1997 – anul colectării, Tulcea – locul colectării, 202 – numărul de inventar, N – sexul (nedeterminat), * – numele collectorului (colector nedeterminat), Cr – forma de preparare (craniu), B – starea de conservare (bună).

Încadrarea taxonomică a speciilor, precum și ordonarea sistematică a categoriilor supraspecifice s-au efectuat pe baza determinatoarelor actuale, iar pentru comparații mai exacte s-a apelat și la lucrările de referință din bibliografia românească (Murariu, 1984,1995, 1996; Pop V., 1962).

Lista prescurtărilor din tabelele următoare:

Formele de preparare

Cr – cranii

Sc – schelet complet

Sp – schelet parțial

Md – mandibulă

Numele celor care au colectat

G. L. – G. Luca

M.C. – M. Cuzic

* – necunoscut

A. F. – A. Fedorcenko

S.C. – S. Cernega

C. V.- Cuzic Viorel

V. D. – V. Drăgan

M.M. – M. Marinov

N. P.- N. Poștaru

N. C. – N. Chirică

J. B. K. – J. B. Kiss

D. H. – D. Hulea

F. S. – F. Safca

Sexul

Starea de conservare

♂♂ – mascul

FB – foarte bună

♀♀ – femel

B – bună

N – nedeterminat

M – mediocră

D – deteriorată

Lista speciilor de mamifere – schelete parțiale din C.M.E.D.D., Tulcea

Ordinul Insectivora

Familia Erinaceidae

Erinaceus concolor, mart., 1838 – Ariciul

Nr. Inventar	Sexul	Locul colectării	Data	Observații
202	N	Tulcea	1997	*, Cr; B

Familia Talpidae

Talpa europaea L., 1838 – Cârțița

212	♀♀	Zagăn, Tulcea	19.06.1998	G. L.; Cr; FB
-----	----	---------------	------------	---------------

Familia Soricidae

Sorex araneus L.;1758 – Chițcan comun

1	♂♂	L.Pescianâl, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
2	♂♂	L. Pescianâl, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
3	♀♀	L. Ociacovschi, Ucraina	16.08.1992	A.F.; Cr; FB
4	♂♂;	L. Cubanu, Ucraina	03.09.1992	A.F.; Cr; FB
5	♀♀	L. Stambulschi, Ucraina	04.09.1992	A.F.; Cr; FB
6	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
7	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
8	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
9	♀♀	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB

Sorex minutus L.,1776 – Chițcanul pitic

10	N	Sf. Gheorghe, Tulcea, România	29.05.1992	A.F.; Cr; FB
----	---	-------------------------------	------------	--------------

Crocidura leucodon, Herm., 1780 – Chițcanul de câmp

116	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	09.11.1994	A.F.; Cr; M
117	♂♂	Niculițel, Tulcea, România	10.11.1994	A.F.; Cr; FB
118	♂♂	Niculițel, Tulcea, România	10.11.1994	A.F.; Cr; M
119	♂♂	Niculițel, Tulcea, România	10.11.1994	A.F.; Cr; B
166	N	Niculițel, Tulcea, România	1994	V.D.; Cr; M

Ordinul Lagomorpha**Familia Leporidae***Lepus europaeus*, Pall., 1778 - Iepurele de câmp

232	N	A.J.V.P.S. Tulcea, România	28.02.2001	V.D.; Cr; M
264	♀♀	Rusca, Delta Dunării, România	22.12.2003	N.C.; Cr; FB
275	♀♀	Sabangia, Tulcea, România	15.01.2012	N.P.; Cr; FB

Ordinul Rodentia**Familia Sciuridae***Sciurus vulgaris* L., 1758 – Veverița

235	♀♀	Brașov, România	31.12.1999	D.H.; Cr; B
-----	----	-----------------	------------	-------------

Spemophilus citellus L., 1758 – Popândăul

164	N	Palas, Constanța, România	31.12.1995	*; Cr; B
165	N	Palas, Constanța, România	31.12.1995	*; Cr; B
210	♂♂	Celic-Dere, Tulcea, România	05.06.1998	M.C.; Cr; B
257	♂♂	Somova, Tulcea, România	28.04.2003	N.C.; Cr; FB
258	N	Somova, Tulcea, România	05.04.1970	*; Cr; B
266	♂♂	Somova, Tulcea, România	01.09.2004	N.C.; Cr; FB

Arvicola terrestris L., 1758 – Sobolanul de apă

236	♀♀	Delta Dunării, Tulcea, România	30.06.2001	M.C.; Cr; FB
237	♂♂	Delta Dunării, Tulcea, România	30.06.2001	M.C.; Cr; FB

Microtus arvalis Pall., 1778 – Șoarecele de câmp

233	♂♂	Vadu, Constanța, România	31.08.2001	M.C.; Cr; FB
-----	----	--------------------------	------------	--------------

Ondatra zibeticus L., 1766 – Bizamul

167	N	Crișan, Tulcea, România	31.12.1994	*; Cr; B
168	N	Crișan, Tulcea, România	31.12.1994	*; Cr; B
169	N	Crișan, Tulcea, România	31.12.1994	*; Cr; B
170	♂♂	Crișan, Tulcea, România	31.12.1994	*; Cr; B
171	N	Crișan, Tulcea, România	31.12.1994	*; Cr; B
172	N	Crișan, Tulcea, România	31.12.1994	*; Cr; B
173	N	Sabangia, Tulcea, România	31.12.1996	V.D.; Cr; B
174	N	Sabangia, Tulcea, România	31.12.1996	V.D.; Cr; B

Microtus rossiaemeridionalis, O., 1924 – Șoarecele de câmp răsăritean

11	♂♂	Enisala, Tulcea, România	25.05.1992	A.F.; Cr; FB
12	♂♂	Enisala, Tulcea, România	25.05.1992	A.F.; Cr; FB
13	♀♀	Enisala, Tulcea, România	22.05.1992	A.F.; Cr; FB
14	♂♂	Enisala, Tulcea, România	22.05.1992	A.F.; Cr; FB
15	♂♂	L. Stambulschi, Ucraina	15.08.1992	A.F.; Cr; FB
16	♂♂	L. Stambulschi, Ucraina	04.09.1992	A.F.; Cr; FB
17	♂♂	L. Stambulschi, Ucraina	04.09.1992	A.F.; Cr; FB
18	♂♂	L. Polina, Ucraina	18.06.1992	A.F.; Cr; FB
19	♂♂	L. Polina, Ucraina	18.06.1992	A.F.; Cr; FB
20	♀♀	L. Polina, Ucraina	18.06.1992	A.F.; Cr; FB
21	♀♀	L. Polina, Ucraina	18.06.1992	A.F.; Cr; FB
22	♂♂	Istria, Tulcea, România	24.06.1992	A.F.; Cr; FB

Familia Muridae*Micromus minutus*, Pall, 1771 – Șoarecele pitic

98	♀♀	L. Stambulschi, Ucraina	04.09.1992	A.F.; Cr; FB
99	♂♂	L. Cubanu, Ucraina	04.09.1992	A.F.; Cr; FB
100	♂♂	Crișan, Tulcea, România	25.08.1992	A.F.; Cr; FB

Apodemus sylvaticus L., 1758 – Șoarecele de pădure

23	♀♀	Enisala, Tulcea, România	24.05.1992	A.F.; Cr; FB
24	♂♂	Enisala, Tulcea, România	24.05.1992	A.F.; Cr; FB
25	♂♂	Enisala, Tulcea, România	24.05.1992	A.F.; Cr; FB
26	♀♀	C. A. Rosetti, Tulcea, România	29.06.1992	A.F.; Cr; FB
27	♂♂	C. A. Rosetti, Tulcea, România	29.06.1992	A.F.; Cr; FB
28	♂♂	C. A. Rosetti, Tulcea, România	29.06.1992	A.F.; Cr; FB
29	♂♂	C. A. Rosetti, Tulcea, România	29.06.1992	A.F.; Cr; FB
30	♀♀	C. A. Rosetti, Tulcea, România	29.06.1992	A.F.; Cr; FB
31	♀♀	C. A. Rosetti, Tulcea, România	30.06.1992	A.F.; Cr; FB
32	♂♂	Caraorman, Tulcea, România	15.05.1992	A.F.; Cr; FB
33	♀♀	Caraorman, Tulcea, România	16.05.1992	A.F.; Cr; FB
34	♀♀	Sf. Gheorghe, Tulcea, România	28.05.1992	A.F.; Cr; FB
35	♂♂	Crișan, Tulcea, România	24.08.1992	A.F.; Cr; FB
36	♂♂	Maliuc, Tulcea, România	19.05.1992	A.F.; Cr; FB
37	♂♂	Maliuc, Tulcea, România	19.05.1992	A.F.; Cr; FB
38	♀♀	Maliuc, Tulcea, România	19.05.1992	A.F.; Cr; FB
39	♀♀	Istria, Tulcea, România	24.06.1992	A.F.; Cr; FB
40	♀♀	Istria, Tulcea, România	24.06.1992	A.F.; Cr; FB
101	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	01.09.1994	V.D.; Cr; M
102	N	Niculițel, Tulcea, România	01.11.1994	V.D.; Cr; M
103	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	01.11.1994	V.D.; Cr; B
104	♂♂	Niculițel, Tulcea, România	01.11.1994	V.D.; Cr; B
105	♂♂	Niculițel, Tulcea, România	01.11.1994	V.D.; Cr; B
106	N	Niculițel, Tulcea, România	02.11.1994	V.D.; Cr; B
112	N	Niculițel, Tulcea, România	09.11.1994	V.D.; Cr; FB
113	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	09.11.1994	V.D.; Cr; M
114	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	09.11.1994	V.D.; Cr; M
115	N	Niculițel, Tulcea, România	09.11.1994	V.D.; Cr; M
119	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	10.11.1994	V.D.; Cr; M
121	♂♂	Niculițel, Tulcea, România	10.11.1994	V.D.; Cr; B
122	N	Niculițel, Tulcea, România	11.11.1994	V.D.; Cr; B
124	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	17.11.1994	V.D.; Cr; B
125	♂♂	Niculițel, Tulcea, România	19.11.1994	V.D.; Cr; B
126	♂♂	Valea Teilor, Tulcea, România	05.04.1995	V.D.; Cr; M
127	♂♂	Somova, Tulcea, România	06.05.1995	V.D.; Cr; M
134	♂♂	Somova, Tulcea, România	04.08.1995	V.D.; Cr; FB
135	♀♀	Somova, Tulcea, România	04.08.1995	V.D.; Cr; B
136	♂♂	Somova, Tulcea, România	04.08.1995	V.D.; Cr; M
137	♀♀	Somova, Tulcea, România	04.08.1995	V.D.; Cr; B
138	♂♂	Somova, Tulcea, România	05.08.1995	V.D.; Cr; B
139	♂♂	Somova, Tulcea, România	06.08.1995	V.D.; Cr; FB
140	♀♀	Somova, Tulcea, România	06.08.1995	V.D.; Cr; FB
141	♂♂	Somova, Tulcea, România	28.09.1995	V.D.; Cr; M
142	♀♀	Somova, Tulcea, România	28.09.1995	V.D.; Cr; M

156	♀♀	Somova, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B
157	♂♂	Somova, Tulcea, România	31.12.1995	V.D; Cr; B
143	♂♂	Părul Reginei, Tulcea, România	31.12.1995	V.D; Cr; FB
144	♂♂	Părul Reginei, Tulcea, România	31.12.1995	V.D; Cr; B
145	♂♂	Părul Reginei, Tulcea, România	31.12.1995	V.D; Cr; M
146	♀♀	Părul Reginei, Tulcea, România	31.12.1995	V.D; Cr; B
147	♂♂	Părul Reginei, Tulcea, România	31.12.1995	V.D; Cr; M
161	N	Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; M
162	N	Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; FB
163	N	Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B
207	♂♂;	Celic-Dere, Tulcea, România	29.05.1998	M.C.; Cr; FB
208	♀♀	Celic-Dere, Tulcea, România	05.06.1998	M.C.; Cr; FB
209	♂♂	Celic-Dere, Tulcea, România	05.06.1998	M.C.; Cr; FB
211	♂♂	Celic-Dere, Tulcea, România	10.06.1998	M.C.; Cr; FB
213	♀♀	Celic-Dere, Tulcea, România	20.06.1998	M.C.; Cr; FB

Apodemus flavicolis, Melch., 1834 – Șoarecele gulerat

108	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	02.11.1994	V.D.; Cr; FB
109	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	02.11.1994	V.D.; Cr; M
111	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	03.11.1994	V.D.; Cr; FB
123	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	17.11.1994	V.D.; Cr; M
129	♂♂	Somova, Tulcea, România	25.05.1995	V.D.; Cr; B
130	♀♀	Somova, Tulcea, România	25.05.1995	V.D.; Cr; M
131	♀♀	Somova, Tulcea, România	26.05.1995	V.D.; Cr; M
132	♀♀	Somova, Tulcea, România	26.05.1995	V.D.; Cr; M
133	♀♀	Somova, Tulcea, România	26.05.1995	V.D.; Cr; FB
154	♀♀	Somova, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B
155	♀♀	Somova, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; FB
158	♀♀	Somova, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B

Apodemus agrarius, Pall., 1771 – Șobolanul de câmp

41	♂♂	I. Sahalin, Delta Dunării, România	27.05.1992	A.F.; Cr; FB
42	♀♀	I. Sahalin, Delta Dunării, România	27.05.1992	A.F.; Cr; FB
43	♀♀	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
44	♀♀	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
45	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
46	♀♀	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
47	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
48	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
49	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
50	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
51	♂♂	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
52	♀♀	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
53	♀♀	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
54	♀♀	Crișan, Tulcea, România	23.08.1992	A.F.; Cr; FB
55	♀♀	Crișan, Tulcea, România	25.08.1992	A.F.; Cr; FB
56	♂♂	Enisala, Tulcea, România	27.08.1992	A.F.; Cr; FB
57	♂♂	L. Cubanu, Ucraina	04.09.1992	A.F.; Cr; FB
58	♂♂	L. Cubanu, Ucraina	04.09.1992	A.F.; Cr; FB
59	♀♀	L. Pesciornâi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB

60	♂♂	L. Pesciornâi, Ucraina	15.08.1992	A.F.; Cr; FB
61	♂♂	L. Pesciornâi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
62	♂♂	L. Pesciornâi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
65	♀♀	L. Pesciornâi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
66	♂♂	L. Pesciornâi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
67	♀♀	L. Pesciornâi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
68	♂♂	L. Pesciornâi, Ucraina	15.08.1992	A.F.; Cr; FB
69	♂♂	L. Pesciornâi, Ucraina	15.08.1992	A.F.; Cr; FB
70	♀♀	L. Pesciornâi, Ucraina	15.08.1992	A.F.; Cr; FB
71	♂♂	L. Pesciornâi, Ucraina	15.08.1992	A.F.; Cr; FB
63	♂♂	L. Stambulschi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
64	♀♀	L. Stambulschi, Ucraina	14.08.1992	A.F.; Cr; FB
72	♂♂	L. Ociacovschi, Ucraina	16.08.1992	A.F.; Cr; FB
73	♂♂	L. Ociacovschi, Ucraina	17.08.1992	A.F.; Cr; FB
74	♂♂	L. Ociacovschi, Ucraina	17.08.1992	A.F.; Cr; FB
75	♂♂	L. Ociacovschi, Ucraina	17.08.1992	A.F.; Cr; FB
76	♀♀	L. Ociacovschi, Ucraina	17.08.1992	A.F.; Cr; FB
77	♀♀	L. Ociacovschi, Ucraina	17.08.1992	A.F.; Cr; FB
78	♂♂	L. Ociacovschi, Ucraina	17.08.1992	A.F.; Cr; FB
79	♂♂	L. Ociacovschi, Ucraina	17.08.1992	A.F.; Cr; FB
80	♂♂	L. Ociacovschi, Ucraina	16.08.1992	A.F.; Cr; FB
159	N	Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; FB
160	N	Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; FB
234	♂♂	L. Furtuna, Delta Dunării, România	30.06.2001	M.C.; Cr; FB

Rattus norvegicus, Berk., 1769 – Șobolanul de casă

201	N	Tulcea, România	09.03.1998	*; Cr; B
230	♂♂	Tulcea, România	18.07.2000	*; Cr; FB

Mus musculus musculus, L., 1776 – Șoarecele de casă

81	♀♀	Caraorman, Delta Dunării, România	18.05.1992	A.F.; Cr; FB
82	♂♂	Caraorman, Delta Dunării, România	24.08.1992	A.F.; Cr; FB
83	♂♂	Caraorman, Delta Dunării, România	24.08.1992	A.F.; Cr; FB
84	♂♂	Istria, Constanța, România	24.06.1992	A.F.; Cr; FB
85	♂♂	C. A. Rosetti, Delta Dunării, România	28.06.1992	A.F.; Cr; FB
86	♀♀	C. A. Rosetti, Delta Dunării, România	28.06.1992	A.F.; Cr; FB
87	♀♀	C. A. Rosetti, Delta Dunării, România	28.06.1992	A.F.; Cr; FB
88	♂♂	Enisala, Tulcea, România	24.05.1992	A.F.; Cr; FB
89	♂♂	Enisala, Tulcea, România	25.05.1992	A.F.; Cr; FB
90	♀♀	Enisala, Tulcea, România	25.05.1992	A.F.; Cr; FB
91	♀♀	Enisala, Tulcea, România	28.08.1992	A.F.; Cr; FB
92	♀♀	Enisala, Tulcea, România	28.08.1992	A.F.; Cr; FB
93	♂♂	Sf. Gheorghe, Delta Dunării, România	29.05.1992	A.F.; Cr; FB
94	N	Vâlcovo, Ucraina	02.03.1992	A.F.; Cr; FB
95	N	Vâlcovo, Ucraina	02.03.1992	A.F.; Cr; FB
96	N	Vâlcovo, Ucraina	02.03.1992	A.F.; Cr; FB
97	N	Vâlcovo, Ucraina	02.03.1992	A.F.; Cr; FB
148	♂♂	Gurgoaia-Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B
149	♂♂	Gurgoaia-Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; M
150	♂♂	Gurgoaia-Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; M

151	♂♂	Gurgoaia-Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B
239	♂♂	Somova, Tulcea, România	16.03.2002	N; Cr; FB
240	♀♀	Somova, Tulcea, România	21.03.2002	N; Cr; FB
242	♀♀	Somova, Tulcea, România	17.03.2002	N; Cr; FB
250	♂♂	Somova, Tulcea, România	26.03.2002	N; Cr; FB

Mus musculus spicilegus, Peten., 1882 – Șoarecele de mișună

128	♂♂	Somova, Tulcea, România	06.05.1995	V.D.; Cr; B
152	♂♂	Gurgoaia-Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B
153	♂♂	Gurgoaia-Niculițel, Tulcea, România	31.12.1995	V.D.; Cr; B

Famili Myocastoridae

Myocastor coypus, Mol., 1782 – Nutria

245	N	Tulcea, România	15.12.1964	*; Cr; FB
246	N	Tulcea, România	15.12.1964	*; Cr; FB
254	N	Tulcea, România	15.12.1964	*; Cr; B
255	N	Tulcea, România	15.12.1964	*; Cr; B

Ordinul Carnivora

Familia Canidae

Canis lupus, L., 1758 – Lupul

244	♀♀	Aliman, Constanța, România	01.05.2001	*; Cr; FB
-----	----	----------------------------	------------	-----------

Canis aureus, L., 1758 – Șacalul

273	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	30.01.2011	N.P., Cr; FB
-----	----	----------------------------	------------	--------------

Vulpes vulpes, L., 1758 – Vulpea

186	N	Letea, Delta Dunării Tulcea, România	31.12.1966	*; Cr; B
187	N	Letea, Delta Dunării Tulcea, România	31.12.1968	*; Cr; B
188	N	Sabangia, Tulcea, România	30.09.1996	*; Cr; B
215	♂♂	Topolog, Tulcea, România	09.12.1998	*; Cr; B
225	♀♀	Delta Dunării Tulcea, România	10.03.2000	*; Cr; B
251	N	Zagăn, Delta Dunării Tulcea, România	06.10.2002	Șt.C.; Cr; B
274	♀♀	Niculițel, Tulcea, România	30.01.2011	N.P., Cr; FB

Nyctereutes procyonoides, Gray, 1834 – câinele enot

175	N	Jurilovca, Tulcea, România	31.12.1974	J.B.K.; Cr; B
178	N	Letea, Delta Dunării Tulcea, România	31.12.1974	J.B.K.; Cr; B
180	N	Jurilovca, Tulcea, România	31.12.1974	J.B.K.; Cr; B
176	N	Letea, Delta Dunării, Tulcea, România	31.12.1966	*; Cr; B
177	N	Letea, Delta Dunării, Tulcea, România	31.12.1966	*; Cr; B
197	N	Sabangia, Tulcea, România	15.01.1997	*; Cr; B
198	N	Sabangia, Tulcea, România	26.02.1997	*; Cr; B
200	N	Sabangia, Tulcea, România	28.02.1997	*; Cr; B
199	N	Jurilovca, Tulcea, România	02.02.1997	*; Cr; B
214	N	Letea, Delta Dunării, Tulcea, România	11.03.1969	*; Cr; B
231	N	Caraorman, Delta Dunării, România	31.12.2001	M.C.; Cr; B
263	♀♀	Somova, Tulcea, România	07.02.2004	N.C.; Cr; B

Familia Mustelidae*Meles meles*, L., 1758 – Bursucul

216	N	Jurilovca, Tulcea, România	15.10.1972	*; Cr; B
-----	---	----------------------------	------------	----------

Lutra lutra, L., 1758 – Vidra

190	N	Jurilovca, Tulcea, România	31.12.1974	*; Cr; B
191	N	Jurilovca, Tulcea, România	31.12.1974	*; Cr; B

Martes martes, L., 1758 – Jderul de copac

276	N	Canalul Bogdaproste, Deșta Dunării, Tulcea, România	31.12.2010	*; Cr; B
-----	---	---	------------	----------

Martes foina, Enxl., 1777 – Jderul de piatră

253	♂♂	Babadag, Tulcea, România	2002	M.M.; Cr; FB
277	♀♀	Somova, Tulcea, România	20.09.2011	C.V., Cr; FB

Mustela lutreola, L., 1761 – Nurca europeană

222	♂♂	Murighiol, Tulcea, România	20.11.1999	M.M.; Cr; FB
223	N	Murighiol, Tulcea, România	31.01.2000	M.M.; Cr; FB
226	N	Uzlina, Tulcea, România	28.04.2000	M.M.; Cr; FB
227	♂♂	Uzlina, Tulcea, România	03.03.1999	M.M.; Cr; FB
228	♂♂	Uzlina, Tulcea, România	03.03.1999	M.M.; Cr; FB
229	♂♂	Uzlina, Tulcea, România	03.03.1999	M.M.; Cr; FB
238	♀♀	Uzlina, Tulcea, România	15.08.2001	M.M.; Sc.;FB

Mustela vison, L., 1761 – Nurca americană

220	♂♂	Somova, Tulcea, România	1999	V.C.; Cr; FB
-----	----	-------------------------	------	--------------

Mustela putorius, L., 1758 – Dihorul comun

217	♂♂	Somova, Tulcea, România	10.12.1998	*; Cr; B
218	N	Tulcea, România	30.10.1998	*; Cr; FB
219	N	Tulcea, România	31.12.1998	*; Cr; FB
247	♂♂	Somova, Tulcea, România	23.03.2002	N.C.; Cr; FB
248	N	Tulcea, România	31.12.1965	*; Cr; B
252	N	Tulcea, România	18.09.2002	C.N.; Cr; B

Mustela nivalis, L., 1776 – Nevăstuica

249	N	Maliuc, Delta Dunării, Tulcea, România	31.12.1964	*; Cr; B
-----	---	--	------------	----------

Vormela peregusna euxina, Poc., 1936 – Dihorul pătat

241	♀♀	Rândunica, Tulcea, România	13.05.1965	*; Cr; FB
-----	----	----------------------------	------------	-----------

Familia Felidae*Felis silvestris*, Schreb., 1777 – Pisica sălbatică

181	N	Enisala, Tulcea, România	31.12.1969	*; Cr; B
224	N	Chilia Veche, Delta Dunării, Tulcea, România	28.02.1999	F.S.; Cr; FB

Felis catus, Schreb., 1777 – Pisica domestică

182	N	Letea, Delta Dunării, Tulcea, România	31.12.1974	*; Cr; B
183	N	Letea, Delta Dunării, Tulcea, România	08.03.1974	*; Cr; B
184	N	Letea, Delta Dunării, Tulcea, România	31.12.1972	J.B.K.; Cr; B
185	N	Letea, Delta Dunării, Tulcea, România	31.12.1970	J.B.K.; Cr; B

Lynx lynx, L., 1758 – Râsul

189	♀♀	Hamcearca, Tulcea, România	09.04.1973	*; Cr; B
-----	----	----------------------------	------------	----------

Ordinul Artiodactyla**Familia Suidae***Sus scrofa*, L., 1758 – Mistrețul

192	♀♀	Sf. Gheorghe, Delta Dunării, Tulcea, România	04.02.1967	*; Cr; B
193	N	Sf. Gheorghe, Delta Dunării, Tulcea, România	02.02.1967	*; Cr; B
194	♂♂	I.N.R.E.F. Brăila	12.01.1964	*; Cr; B

Familia Cervidae*Cervus dama*, L., 1758 – Cerbul lopătar

261	N	Ciucurova, Tulcea, România	06.03.2003	N.Șt.; Cr; B
265	♂♂	Balabancea, Tulcea, România	10.02.2004	N.C.;Md.;FB
269	N	Balabancea, Tulcea, România	12.06.2005	N.C.;Md.;FB
270	N	Balabancea, Tulcea, România	13.06.2005	N.C.;Md.;FB
272	♂♂	Hamcearca, Tulcea, România	11.04.2006	N.C.;Md.;FB

Capreolus capreolus, L., 1758 – Căprioara

243	♂♂	Accic-Tepe, Tulcea, România	31.12.1958	*; Cr; FB
271	N	Hamcearca, Tulcea, România	13.06.2005	N.C.; Cr;FB
267	N	Hamcearca, Tulcea, România	20.03.2006	N.C.;Md.;FB

Concluzii

Această colecție servește specialiștilor pentru efectuarea unor studii anatomice comparative ale clasei Mammalia, pentru desfășurarea lecțiilor de zoologie, cât și la organizarea expozițiilor tematice.

În expozițiile temporare se prezintă obiectele (piesele) special alese și grupate după anumite criterii prestabilite, în cadrul proiectului de expoziție. De-a lungul anilor, s-a constatat că expunerile de bază trezesc interesul publicului local, alături de expozițiile temporare. Durata unei expoziții temporare poate varia de la o lună la șase luni, în funcție de importanța conținutului, caracteristicul colecției expuse, spațiul rezervat acestor manifestări. Expozițiile tematice readuc publicul larg să viziteze în același timp și expunerea de bază. Atunci când expozițiile temporare sunt realizate în colaborare cu muzee și instituții din țară, acestea duc la o cunoaștere reciprocă și la promovarea valorilor culturale.

Valorificarea muzeistică a unor piese din colecția de cranii de mamifere a Centrului Muzeal Ecoturistic „Delta Dunării” s-a realizat prin organizarea de expoziții temporare: *Trofee de mamifere din fauna cinegetică a Dobrogei* (2000), *Mamifere din Carpați – Trofee de mamifere* (2007), *Călătorie în lumea animală* (2010) și acțiuni educative (*Ziua Biodiversității*, *Noaptea Cercetătorilor*), ateliere și lecții tematice. Pe lângă trofee de vârf și de selecție, la aceste manifestări au fost expuse și trofee neconvenționale.

Toate activitățile prin care a fost valorificată colecția de cranii de mamifere a Centrului Muzeal Ecoturistic „Delta Dunării” au contribuit la cunoașterea patrimoniului natural și cultural și au atras un public diversificat.

Bibliografie

- Florescu R., 1998, *Bazele muzeologiei*, Ediția a-II-a, Ministerul Culturii, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului din Instituțiile de Cultură, București.
- Mitchell-Jones A. J., Amori G., Bogdanowicz W., Kryštufek B., Reijnders P.J.H., Spitzenberger F., Stubbe M., Thissen J.B.M., Vohralík V., Zima J., 2000, *The Atlas of European Mammals*, T. and A. D. Poyser Natural History, Academic Press, London, p. 36-37; 72-73; 82-83; 136-137; 148-149; 340-341.
- Moldoveanu A., 2003, *Conservarea preventivă a bunurilor culturale*, Ediția a-II-a, Ministerul Culturii și Cultelor, Centrul Pentru Formare. Educație Permanentă și Management în Domeniul Culturii, București.
- Moldoveanu A., 2003, *Cât de inevitabilă este degradarea bunurilor culturale?*, in „Revista Muzeelor”, nr. 3-4, Ministerul Culturii și Cultelor, Centrul Pentru Formare, Educație Permanentă și Management în Domeniul Culturii, București.
- Murariu D., 1984, *La liste des mammifères actuels de Roumaine; noms scientifiques et roumanius*, Travaux Muséum d’Histoire Naturelle „Grigore Antipa”, 26, București, p. 251 – 261.
- Murariu D., 1995, *Mammal species from Romania. Categoris of conservation*, Travaux Muséum d’Histoire Naturelle „Grigore Antipa”, 36, București, p. 549-566.
- Murariu D., 1996, *Mammals of the Danube Delta (Romania)*, Travaux Muséum d’Histoire Naturelle „Grigore Antipa”, 36, București, p. 361-371.
- Pop V., 1962, *Zoologia vertebratelor*, vol. II, Editura Didactică și Pedagogică, București.
- Șelaru N., 2000, *Trofee de vânat*, Asociația Română pentru Educație Democratică, București.

SYSTEMATIC CHECK LIST FOR THE COLLECTION OF MAMMALS PARTIAL SKELETONS IN DANUBE DELTA ECO-TURISM MUSEUM CENTER

This paper presents the history and present of mammals partial skeletons collection of the Danube Delta Eco-tourism Museum Center. The most important data are ordered in a systematic check list. The collection is comprised by 277 specimens belonging to 39 species of mammals.

This collection has been put together with the purpose for comparative anatomical studies of class Mammalia and for recouping natural and cultural heritage through different activities carried out in the museum.